

HOTĂRÂREA C.J.U.E. C-318/24 PPU DIN 29 IULIE 2024 – PAUL PHILIPPE AL ROMÂNIEI

Av. Răzvan-Gabriel Dalu

Abstract: *The Brasov Court of Appeal decided to refer seven preliminary questions to the Court of Justice of the European Union regarding the interpretation of European Union Law regarding the procedure for the execution of a European arrest warrant. On this occasion, the Court of Justice of the European Union clarified a multitude of issues regarding the interpretation and application of European Union law.*

Keywords: *international judicial cooperation in criminal matters, european arrest warrant, Court of Justice of the European Union, charter of fundamental rights, area of freedom, security and justice, police cooperation.*

I. ASPECTE INTRODUCTIVE

Cauza C-318/24 PPU a avut ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată de Curtea de Apel Brașov, în temeiul articolului 267 TFUE, în cadrul procedurii privind executarea mandatului european de arestare emis împotriva lui Paul Philippe al României.

La 17 decembrie 2020, Curtea de Apel Brașov a emis un mandat european de arestare împotriva lui Paul Philippe al României în vederea executării unei pedepse cu închisoarea aplicate acestuia prin sentința Secției penale a acesteia din 27 iunie 2019, rămasă definitivă prin decizia Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție din 17 decembrie 2020.

În urma deciziei definitive de condamnare din 17 decembrie 2020, Biroul executări penale din cadrul Curții de Apel Brașov a emis, în aceeași zi, un mandat european de arestare împotriva lui Paul Philippe al României în vederea executării pedepsei care îi fusese aplicată.

Ulterior, la 28 iunie 2022, Paul Philippe al României a fost arestat la Paris, în Franța, fiind astfel declanșată procedura de predare a acestuia, care a fost încheiată

printr-o hotărâre a Curții de Apel din Paris din 29 noiembrie 2023, rămasă definitivă, aceasta din urmă refuzând executarea mandatului european de arestare.

Curtea de Apel din Paris și-a întemeiat decizia de refuz pe existența unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituite în prealabil prin lege, consacrat la art. 47 al doilea paragraf din cartă.

Această instanță a considerat, pe de o parte, că existau deficiențe sistemice și generalizate care afectau puterea judecătorească în România, în măsura în care locul de păstrare a proceselor-verbale de depunere a jurământului de către judecători ar fi incert, ceea ce ar da naștere unei îndoieli cu privire la compunerea legală a instanțelor judecătorești.

Pe de altă parte, această deficiență sistemică ar fi avut incidență asupra procedurii penale împotriva lui Paul Philippe al României în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, din moment ce procesul-verbal de depunere a jurământului de către unul dintre cei trei judecători din completul de judecată care a trebuit să judece cauza în discuție nu ar fi putut fi găsit, iar un alt judecător din cadrul acestui complet de judecată ar fi depus jurământul numai în calitate de procuror, în condițiile în care din dispozițiile aplicabile ale dreptului român nu ar reieși în mod clar că nu era necesară o nouă depunere a jurământului la numirea sa în calitate de judecător.

Ulterior, la 29 aprilie 2024, Paul Philippe al României a fost arestat în Malta în temeiul mandatului european de arestare emis împotriva sa. În aceeași zi, autoritatea judiciară de executare malteză a solicitat instanței de trimitere informații suplimentare, precizând că Paul Philippe al României invocase hotărârea Curții de Apel din Paris.

II. ÎNTREBĂRILE PRELIMINARE ADRESATE DE CURTEA DE APEL BRAȘOV

Având în vedere contextul prezentat, Curtea de Apel Brașov a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări preliminare:

1) „Art. 15 alin. (1) din Decizia-cadru 2002/584 poate fi interpretat în sensul că hotărârea definitivă privind decizia autorității judiciare de executare de refuz al predării persoanei solicitate are autoritate de lucru judecat în fața unei alte autorități judiciare de executare dintr-un alt stat membru sau trebuie interpretat

în sensul că nu se opune reiterării cererii de predare în baza aceluiași mandat european de arestare, atunci când elementele care au împiedicat executarea unui mandat european de arestare precedent au fost înlăturate sau atunci când decizia de a refuza executarea mandatului european de arestare respectiv nu era conformă cu dreptul Uniunii, în măsura în care executarea unui nou mandat european de arestare nu ar conduce la o încălcare a art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584 și reiterarea cererii de predare ar avea un caracter proporțional, în acord cu interpretarea Deciziei-cadru 2002/584 prin Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții (C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 141 și punctul 5 din dispozitiv)?”

2) „Art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584 raportat la art. 47 al doilea para. din cartă poate fi interpretat în sensul că autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european emis în scopul executării pedepsei atunci când, în cadrul verificării obligației de respectare a drepturilor omului în procedura de executare a unui mandat european de arestare, în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, sub aspectul cerinței unei instanțe instituite de lege, prevăzut de art. 47 al doilea para. din cartă, au fost identificate neregularități privind depunerea jurământului de către membri ai completului de judecată din cadrul instanței care a pronunțat hotărârea de condamnare, fără punerea în discuție a imixtiunii altor puteri publice în procesul de numire a judecătorilor?”

3) „Art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584, coroborat cu art. 47 al doilea para. din cartă poate fi interpretat în sensul că, într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că predarea sa către statul membru emitent ar determina nerespectarea dreptului său la un proces echitabil, existența unei decizii a CCF, care se referă direct la situația acestei persoane, nu poate justifica, în sine, refuzul autorității judiciare de executare de a executa mandatul european de arestare în cauză, dar o astfel de hotărâre poate, în schimb, să fie luată în considerare de către autoritatea judiciară respectivă, printre alte elemente, în vederea evaluării existenței unor deficiențe sistemice sau generale în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru în cauză sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana respectivă?”

4) „Decizia-cadru 2002/584 poate fi interpretată în sensul că nu se opune reiterării cererii de predare a persoanei solicitate, în baza aceluiași mandat european de arestare a cărui executare a fost refuzată inițial de o instanță de executare a unui stat membru, în fața unei alte instanțe de executare dintr-un alt stat membru, atunci când autoritatea judiciară emitentă constată ea însăși că decizia anterioară de a refuza executarea mandatului european de arestare nu era

conformă cu dreptul Uniunii, în funcție de practica judiciară existentă deja a Curții de Justiție sau doar ca urmare a sesizării Curții de Justiție cu o întrebare prealabilă privind interpretarea dreptului Uniunii aplicabil în acea cauză?”

5) „Principiul recunoașterii reciproce, prevăzut de art. 1 alin. (2) din Decizia-cadru 2002/584, precum și principiile încrederii reciproce și cooperării loiale, prevăzute la art. 4 alin. (3) primul para. TUE, coroborate cu necesitatea de a asigura o protecție jurisdicțională efectivă a drepturilor persoanelor implicate în procedură, toate prin raportare și la art. 15 și 19 din Decizia-cadru 2002/584, permit autorităților judiciare din statul membru emitent (instanța emitentă fiind reprezentată de un reprezentant direct sau, la invitația acestuia din urmă, de către alte organe judiciare precum un magistrat de legătură, membrul național pentru Agenția Europeană pentru Consolidarea Cooperării Judiciare – Eurojust – sau procurorul din statul membru emitent) să participe în mod direct, prin formularea de cereri, propuneri de probe și în dezbaterile judiciare, în procedurile judiciare de executare a mandatului european de arestare, desfășurate de către autoritatea judiciară de executare, precum și să exercite calea de atac împotriva deciziei privind refuzul predării, în măsura și în condițiile în care este prevăzută o astfel de cale de atac în dreptul intern al statului membru de executare, în baza și cu respectarea principiului echivalenței?”

6) „Art. 17 alin. (1) TUE, privind atribuțiile Comisiei Europene, prin raportare la Decizia-cadru 2002/584, se poate interpreta în sensul că atribuțiile Comisiei privind promovarea interesului general al Uniunii cu luarea inițiativelor corespunzătoare în acest scop și atribuțiile privind asigurarea supravegherii aplicării dreptului Uniunii pot fi exercitate în materia mandatului european de arestare și la sesizarea autorității judiciare emitente a mandatului european de arestare, în cazul în care aceasta consideră că, prin respingerea executării mandatului european de arestare de către autoritatea judiciară de executare, se afectează în mod grav principiile încrederii reciproce și cooperării loiale, în vederea luării de către Comisie a măsurilor pe care aceasta din urmă le apreciază ca fiind necesare potrivit acestor atribuții și în deplină independență?”

La 16 mai 2024, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a adresat Curții de Apel Brașov o cerere de lămuriri privind natura procedurii în cadrul căreia această instanță i-a adresat cererea de decizie preliminară, obiectul acestei proceduri și conținutul deciziilor pe care ar putea fi determinată să le ia la finalul procedurii menționate.

Prin răspunsul formulat, Curtea de Apel Brașov a arătat printre altele că, la 20 mai 2024, instanța malteză competentă, în calitatea sa de autoritate judiciară de executare a mandatului european de arestare, a decis să nu îl predea pe Paul Philippe al României autorităților române, apreciind că informațiile referitoare la condițiile de detenție din România de care dispunea nu îi permiteau să constate că

interdicția pedepselor sau a tratamentelor inumane și degradante, prevăzută la art. 4 din cartă, ar fi respectată în ceea ce îl privește pe acesta în cazul în care ar fi predat autorităților române.

Potrivit Curții de Apel Brașov, pentru a ajunge la această concluzie, autoritatea judiciară de executare malteză, pe de o parte, s-a întemeiat pe informații accesibile, printre altele, pe site-ul internet al administrației penitenciarelor din România și, pe de altă parte, a luat în considerare faptul că aprobarea de către instanța de trimitere a asigurărilor autorităților competente române, potrivit cărora Paul Philippe al României nu ar suferi vreun tratament inuman sau degradant ca urmare a condițiilor sale de detenție, era indicată, în traducerea în limba engleză a comunicării instanței de trimitere către autoritatea judiciară de executare malteză, prin termenul „approved”, iar nu prin termenul „endorsed”, acest din urmă termen fiind cel utilizat la punctul 68 din versiunea în limba engleză a Hotărârii din 15 octombrie 2019, Dorobanțu (C-128/18, EU:C:2019:857).

În aceste condiții, Curtea de Apel Brașov a adresat Curții de Justiție a Uniunii Europene a șaptea întrebare preliminară, respectiv:

7) „Art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu art. 4 din cartă, cu privire la interzicerea unor tratamente inumane sau degradante, trebuie interpretate în sensul că, în analiza condițiilor de detenție din statul membru emitent, pe de o parte, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea mandatului european de arestare în baza unor informații care nu au fost aduse la cunoștința autorității judiciare emitente și față de care aceasta nu a avut ocazia să ofere informații suplimentare în sensul art. 15 alin. (2) și (3) din Decizia-cadru 2002/584, iar pe de altă parte, autoritatea judiciară de executare nu poate aplica un standard mai ridicat decât cel prevăzut de cartă și fără precizarea cu exactitate a normelor la care se raportează, în mod particular cu privire la cerințe de detenție precum stabilirea unui «plan exact de executare a pedepsei», «criterii precise pentru stabilirea unui anumit regim de executare» și garanții împotriva discriminării datorate unei «poziții deosebit de unice și delicate?»”

III. ASPECTELE REȚINUTE DE CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE¹

3.1. Aspecte reținute de C.J.U.E. cu privire la prima întrebare

Prin intermediul primei părți a primei întrebări, Curtea de Apel Brașov solicită să se stabilească dacă art. 1 alin. (3) și art. 15 alin. (1) din Decizia-cadru

¹ Aspectele prezentate în continuare reprezintă considerentele relevante reținute de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în hotărârea pronunțată.

2002/584 trebuie interpretate în sensul că autoritatea de executare a unui stat membru este obligată să refuze executarea unui mandat european de arestare atunci când autoritatea de executare a unui alt stat membru a refuzat în prealabil să execute acest mandat pentru motivul că predarea persoanei în cauză ar risca să aducă atingere dreptului fundamental la un proces echitabil, consacrat la art. 47 al doilea para. din cartă.

Prin intermediul celei de a doua părți a primei întrebări, Curtea de Apel Brașov solicită să se stabilească dacă, în aceleași împrejurări, aceste dispoziții trebuie interpretate în sensul că se opun ca autoritatea judiciară emitentă să mențină mandatul european de arestare în discuție.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că rezultă din jurisprudența sa² că, atunci când autoritatea judiciară de executare chemată să se pronunțe cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare dispune de elemente care tind să demonstreze existența unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat la art. 47 al doilea para. din cartă, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional din statul membru emitent, autoritatea menționată trebuie să verifice în mod concret și precis dacă, având în vedere situația personală a acestei persoane, natura infracțiunii pentru care ea este urmărită și contextul factual în care se înscrie emiterea mandatului european de arestare, există motive serioase și temeinice de a crede că persoana respectivă va fi expusă unui asemenea risc în cazul predării către acest din urmă stat membru.

Cu toate acestea, nicio dispoziție din Decizia-cadru 2002/584 nu prevede posibilitatea sau obligația unei autorități de executare a unui stat membru de a refuza executarea unui mandat european de arestare pentru simplul motiv că executarea sa a fost refuzată de autoritatea de executare a unui alt stat membru, fără a proceda ea însăși la verificarea existenței unui motiv care să justifice neexecutarea acestuia³.

Cu alte cuvinte, decizia unei autorități judiciare de executare a unui stat membru de a refuza executarea unui mandat european de arestare, chiar dacă ar fi dobândit autoritate de lucru judecat potrivit dreptului național, nu poate fi asimilată unei „hotărâri definitive” în sensul art. 3 pct. 2 din Decizia-cadru 2002/584, singura susceptibilă să împiedice exercitarea urmăririi penale, pentru

² Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 97.

³ A se vedea prin analogie Hotărârea din 14 septembrie 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive), C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 51.

aceleași fapte și împotriva aceleiași persoane, în statul emitent sau începerea urmăririi penale în orice alt stat membru⁴.

Astfel, o persoană căutată este considerată că a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte în sensul art. 3 pct. 2 din Decizia-cadru 2002/584 în cazul în care, în urma unei proceduri penale, acțiunea publică s-a stins în mod definitiv sau în cazul în care autoritățile judiciare ale unui stat membru au adoptat o decizie prin care inculpatul este achitat definitiv pentru faptele imputate⁵.

Or, examinarea unei cereri de predare nu implică începerea urmăririi penale de către statul de executare împotriva persoanei a cărei predare este solicitată și nu presupune o apreciere pe fond a cauzei⁶.

Deși din cele ce precedă rezultă că principiul recunoașterii reciproce, astfel cum este pus în aplicare prin Decizia-cadru 2002/584, nu se extinde la deciziile de neexecutare a mandatelor europene de arestare, mai este totuși necesar să fie precizate efectele pe care le poate produce asupra autorității de executare a unui stat membru împrejurarea că o autoritate de executare a unui alt stat membru a refuzat în prealabil să execute un asemenea mandat de arestare din cauza existenței unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe constituite prin lege, astfel cum este consacrat la art. 47 al doilea para. din cartă.

În speță, principiul încrederii reciproce impune, în prezența unei decizii de neexecutare adoptate într-un alt stat membru din cauza existenței unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la art. 47 al doilea para. din cartă, ca autoritatea de executare a unui stat membru sesizată cu o nouă cerere de predare a persoanei în cauză să țină seama în mod corespunzător de motivele care stau la baza acestei decizii în cadrul propriei examinări a existenței unui motiv de neexecutare⁷.

Totodată, Curtea a reținut că nicio dispoziție din Decizia-cadru 2002/584 nu exclude posibilitatea autorității emitente de a menține cererea de predare în temeiul unui mandat european de arestare atunci când autoritatea de executare a unui stat membru a refuzat executarea acestui mandat de arestare.

⁴ A se vedea prin analogie Hotărârea din 14 septembrie 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive), C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 52.

⁵ Hotărârea din 16 noiembrie 2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, punctul 45.

⁶ Hotărârea din 14 septembrie 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive), C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 54.

⁷ A se vedea prin analogie Hotărârea din 18 iunie 2024, Bundesrepublik Deutschland (Efectul unei decizii de acordare a statutului de refugiat), C-753/22, EU:C:2024:524, punctul 80.

Astfel, deși existența unei decizii a autorității judiciare de executare a unui stat membru de a refuza executarea unui mandat european de arestare nu implică în sine obligația autorității judiciare emitente a acestui mandat de arestare de a-l retrage, ea trebuie totuși să o determine pe aceasta din urmă să fie vigilentă⁸.

În acest context, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a precizat că prin Hotărârea din 31 ianuarie 2023, în cauza Puig Gordi și alții (C-158/21, EU:C:2023:57), **s-a pronunțat cu privire la posibilitatea de a emite mai multe mandate europene de arestare succesive** în împrejurări similare celor din cauza principală. Principiile expuse de Curte la punctele 139-143 din acea hotărâre pot fi transpuse prin analogie în prezenta cauză.

Mai precis, menținerea de către autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare se poate dovedi necesară printre altele după ce elementele care au condus la refuzul precedentei cereri de predare au fost înlăturate *sau* atunci când decizia de refuz nu a fost conformă cu dreptul Uniunii pentru a duce la capăt procedura de predare a unei persoane căutate și pentru a favoriza astfel realizarea obiectivului de combatere a impunității urmărit de această decizie-cadru⁹.

Cu toate acestea, sarcina garantării drepturilor fundamentale în cadrul unei proceduri referitoare la un mandat european de arestare revine în primul rând statului membru emitent.

Prin urmare, o autoritate judiciară emitentă nu poate, în lipsa unei schimbări a împrejurărilor, să mențină un mandat european de arestare atunci când o autoritate judiciară de executare a refuzat în mod legitim, în conformitate cu articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, să dea curs acestui mandat de arestare din cauza unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la art. 47 al doilea para. din cartă¹⁰. În schimb, în absența unui asemenea risc, ca urmare printre altele a unei schimbări a circumstanțelor, simpla împrejurare că autoritatea de executare a refuzat să execute mandatul de arestare menționat nu poate în sine să împiedice menținerea de către autoritatea judiciară emitentă a aceluiași mandat de arestare.

⁸ A se vedea prin analogie Hotărârea din 14 septembrie 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive), C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 55.

⁹ A se vedea prin analogie Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 141.

¹⁰ Ibidem, punctul 143.

Pe de altă parte, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că, întrucât menținerea unui mandat european de arestare a cărui executare a fost refuzată într-un stat membru poate avea ca rezultat arestarea persoanei care face obiectul acestuia într-un alt stat membru și, prin urmare, este de natură să aducă atingere libertății individuale a acesteia din urmă, **autorității judiciare emitente îi revine sarcina să examineze dacă, în lumina specificităților cauzei, această menținere are un caracter proporțional**. În cadrul unei astfel de examinări, această autoritate trebuie printre altele să țină seama de natura și de gravitatea infracțiunii pentru care este urmărită persoana căutată, de consecințele asupra acestei persoane ale menținerii mandatului european de arestare emis împotriva sa, precum și de perspectivele de executare a respectivului mandat¹¹.

Sintetizând cele de mai sus, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a formulat următorul răspuns la prima întrebare preliminară:

➤ Art. 1 alin. (3) și art. 15 alin. (1) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, trebuie interpretate în sensul că autoritatea de executare a unui stat membru nu este obligată să refuze executarea unui mandat european de arestare atunci când autoritatea de executare a unui alt stat membru a refuzat în prealabil să execute acest mandat de arestare pentru motivul că predarea persoanei în cauză ar risca să aducă atingere dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la art. 47 al doilea para. din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

➤ Cu toate acestea, în cadrul propriei examinări a existenței unui motiv de neexecutare, această autoritate trebuie să țină seama de motivele care stau la baza deciziei de refuz adoptate de prima autoritate de executare. Aceste dispoziții nu se opun ca, în aceleași împrejurări, autoritatea judiciară emitentă să mențină mandatul european de arestare dacă, potrivit propriei sale aprecieri, executarea acestui mandat de arestare nu trebuie să fie refuzată din cauza unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la art. 47 al doilea para. din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, iar menținerea mandatului de arestare menționat are un caracter proporțional.

3.2. Aspecte reținute de C.J.U.E. cu privire la cea de-a doua întrebare

Cu titlu prealabil, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că deși Curtea de Apel Brașov se referă în textul celei de a doua întrebări la „neregularități privind depunerea jurământului”, din cererea de decizie preliminară reiese că, în

¹¹ Ibidem, punctele 144 și 145.

speță, aceste „neregularități” constau într-o incertitudine privind locul de păstrare a procesului-verbal de depunere a jurământului de către judecătorii din România, ceea ce ar avea drept consecință faptul că, pentru unul dintre cei trei judecători ai completului de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție care au trebuit să soluționeze cauza lui Paul Philippe al României în apel nu a putut fi găsit niciun proces-verbal de depunere a jurământului, iar pentru o altă judecătoare din cadrul acestui complet de judecată a putut fi găsit numai un proces-verbal de depunere a jurământului în calitate de procuror.

În aceste condiții, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a precizat că trebuie să se considere că prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară de executare a unui mandat european de arestare emis în scopul executării unei pedepse poate refuza executarea acestui mandat de arestare întemeindu-se **pe** o incertitudine cu privire la locul de păstrare a proceselor-verbale de depunere a jurământului judecătorilor din statul membru emitent, **pe** faptul că procesul-verbal al unui judecător din completul de judecată care a aplicat această pedeapsă nu ar fi fost găsit **sau pe** împrejurarea că un alt judecător din cadrul acestui complet de judecată ar fi depus jurământul numai la numirea sa în calitate de procuror.

În această privință, Curtea a reamintit că **executarea** mandatului european de arestare constituie **principiul**, în timp ce **refuzul** executării este conceput ca o **excepție** care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte¹².

În plus, în temeiul **principiului încrederii reciproce**, statele membre trebuie să prezume că toate celelalte state membre respectă dreptul Uniunii și în special drepturile fundamentale recunoscute de acest drept¹³. Mai precis, gradul ridicat de încredere dintre statele membre pe care se bazează mecanismul mandatului european de arestare se întemeiază pe premisa potrivit căreia instanțele penale ale statului membru emitent care, ca urmare a executării unui mandat european de arestare, vor trebui să efectueze procedura de urmărire penală sau de executare a unei pedepse ori a unei măsuri de siguranță privative de libertate, precum și procedura penală pe fond îndeplinesc cerințele inerente dreptului fundamental la un proces echitabil, garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă¹⁴.

¹² Hotărârea din 21 decembrie 2023, GN (Motiv de refuz întemeiat pe interesul superior al copilului), C-261/22, EU:C:2023:1017, punctul 37.

¹³ A se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctele 93 și 94.

¹⁴ Ibidem, punctul 95.

Având în vedere aceste considerații, **numai împrejurări excepționale pot justifica refuzul autorității de executare de a executa un mandat european de arestare din cauza existenței unui risc de încălcare a acestui drept fundamental.**

În acest context, înainte de a refuza, în temeiul art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584, **predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare emis în vederea executării unei pedepse, autoritatea judiciară de executare a unui stat membru trebuie să efectueze o examinare în două etape.**

Într-o primă etapă, acestei autorități îi revine sarcina să stabilească dacă există elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător care tind să demonstreze existența unui risc real de încălcare în statul membru emitent a dreptului fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe constituite în prealabil prin lege, garantat de art. 47 al doilea para. din cartă, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate cu privire la independența și imparțialitatea puterii judecătorești din acest stat membru¹⁵.

Într-o a doua etapă, autoritatea competentă a statului membru de executare trebuie să verifice în mod concret și precis în ce măsură deficiențele constatate în cadrul primei etape au putut avea un impact asupra funcționării instanțelor statului membru emitent competente să se pronunțe cu privire la procedurile al căror obiect l-a făcut persoana în cauză și dacă, având în vedere situația personală a acesteia din urmă, natura infracțiunii pentru care a fost judecată și contextul factual în care se înscrie condamnarea ale cărei recunoaștere și executare sunt solicitate, precum și, dacă este cazul, informațiile suplimentare furnizate de acest stat membru în temeiul acestei decizii-cadru, există motive serioase și întemeiate de a crede că un asemenea risc s-a materializat efectiv în speță¹⁶.

În acest context, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că printre cerințele inerente dreptului fundamental la un proces echitabil, garantat la art. 47 al doilea para. din cartă, **figurează dreptul oricărei persoane la un proces în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege. Aceste din urmă cerințe includ, prin însăși natura lor, nu numai procesul de numire a judecătorilor, ci și condițiile de intrare în funcție a acestora din urmă.**

¹⁵ A se vedea, în acest sens, Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctele 52 și 66, precum și jurisprudența citată.

¹⁶ Ibidem, punctul 53, precum și jurisprudența citată.

În consecință, este necesar ca condițiile de fond și modalitățile procedurale legate de numirea judecătorilor și de intrarea lor în funcție să fie de așa natură încât să nu poată da naștere, în percepția justițiabililor, unor îndoieli legitime referitoare la impenetrabilitatea judecătorilor numiți în fața unor elemente exterioare și la imparțialitatea lor în raport cu interesele care se înfruntă¹⁷.

Cu toate acestea, nu orice neregularitate care intervine în cursul procedurii de numire a unui judecător sau cu ocazia intrării sale în funcție este de natură să ridice îndoieli cu privire la independența și imparțialitatea acestui judecător și, prin urmare, cu privire la calitatea de „instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege”, în sensul dreptului Uniunii, a unui complet de judecată din care acesta face parte¹⁸.

Astfel, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că din jurisprudența Curții EDO¹⁹, care este relevantă, din moment ce, în temeiul art. 52 alin. (3) prima teză din cartă, aceasta din urmă conține drepturi ce corespund unor drepturi garantate prin Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reiese că **numai încălcările care afectează normele fundamentale ale procedurii de numire și de intrare în funcție a judecătorilor sunt de natură să determine o încălcare a art. 6 para. 1 din CEDO**.

Așadar, nu poate constitui o deficiență sistemică sau generalizată în ceea ce privește independența puterii judecătorești împrejurarea că dreptul intern al unui stat membru prevede eventual că un procuror care a depus jurământul la momentul intrării sale în funcție nu trebuie, cu ocazia numirii sale ulterioare în funcția de judecător, să depună din nou jurământul.

Într-adevăr, o asemenea dispoziție de drept intern, justificată de faptul că, în acest stat membru, statutul procurorilor este **asimilat** celui al judecătorilor și că cele două categorii de magistrați sunt obligate să depună **același** jurământ la momentul preluării funcției lor, nu este de natură să dea naștere unei îndoieli cu privire la caracterul legal al numirii judecătorilor și, pe cale de consecință, cu privire la independența și la imparțialitatea lor.

În plus, o incertitudine în ceea ce privește locul de păstrare a proceselor-verbale de depunere a jurământului judecătorilor dintr-un stat membru sau imposibilitatea de a localiza aceste procese-verbale, în special dacă au trecut mai mulți ani

¹⁷ A se vedea, în acest sens, Hotărârea din 26 martie 2020, Reexaminare Simpson/Consiliul și HG/Comisia, C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punctul 71.

¹⁸ A se vedea, în acest sens, Hotărârea din 29 martie 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, punctul 123.

¹⁹ A se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții EDO din 1 decembrie 2020, Guðmundur Andri Ástráðsson/Islande (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, § 246 și 247).

de la depunerea jurământului de către judecătorul în cauză, **nu sunt, prin ele însele și în lipsa altor indicii pertinente**, susceptibile să demonstreze că judecătorii în cauză și-au exercitat funcțiile fără să fi depus vreodată jurământul necesar.

În orice caz, nu se poate considera că o incertitudine cu privire la aspectul dacă judecătorii dintr-un stat membru au depus înainte de intrarea lor în funcție jurământul prevăzut de dreptul intern constituie o deficiență sistemică sau generalizată în ceea ce privește independența puterii judecătorești în acest stat membru **dacă dreptul intern prevede căi de atac eficiente care permit să se invoce o eventuală omisiune a depunerii jurământului de către judecătorii care au pronunțat o anumită hotărâre și să se obțină astfel anularea acestei hotărâri**. Va reveni instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă astfel de căi de atac există în dreptul român.

Sintetizând cele de mai sus, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a formulat următorul răspuns la cea de-a doua întrebare preliminară:

➤ **Art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară de executare a unui mandat european de arestare emis în vederea executării unei pedepse nu poate refuza executarea acestui mandat de arestare întemeindu-se pe motivul că procesul-verbal de depunere a jurământului unui judecător care a aplicat această pedeapsă nu poate fi găsit sau pe împrejurarea că un alt judecător din cadrul aceleiași complet ar fi depus jurământul numai la numirea sa în calitate de procuror.**

3.3. Aspecte reținute de C.J.U.E. cu privire la cea de-a treia întrebare

Prin intermediul celei de-a treia întrebări, Curtea de Apel Brașov a solicitat să se stabilească dacă art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu art. 47 al doilea para. din cartă trebuie interpretat în sensul că, într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că predarea sa către statul membru emitent ar conduce la încălcarea dreptului său la un proces echitabil, existența unei decizii a CCF referitoare la situația acestei persoane poate justifica prin ea însăși refuzul autorității judiciare de executare de a executa acest mandat de arestare sau, în caz contrar, poate să fie luată în considerare de această autoritate judiciară pentru a decide dacă trebuie să refuze executarea mandatului de arestare menționat pentru motivul invocat de persoana respectivă.

Potrivit explicațiilor furnizate de Curtea de Apel Brașov, Camera de cereri a CCF a decis ștergerea din baza de date a Interpol a anunțului de urmărire internațională care îl privea pe Paul Philippe al României pentru motivul că

datele referitoare la acesta nu respectau regulile Interpol privind prelucrarea datelor cu caracter personal. Această decizie a CCF ar fi fost luată în considerare de Curtea de Apel din Paris în hotărârea din 29 noiembrie 2023 prin care aceasta a refuzat executarea mandatului european de arestare.

În contextul prezentat, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a remarcat că prin Hotărârea din 31 ianuarie 2023, în cauza Puig Gordi și alții (C-158/21, EU:C:2023:57), a analizat o problemă similară, privind luarea în considerare de către autoritatea de executare a unui raport al Grupului de lucru privind detenția arbitrară, organism aflat sub tutela Consiliului pentru drepturile omului al Organizației Națiunilor Unite. Principiile expuse de Curte la punctele 121-126 din acea hotărâre sunt aplicabile și în privința luării în considerare de către autoritatea de executare a unei decizii a CCF referitoare situația unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare.

Din moment ce **examinarea în două etape** menționată anterior de Curte în prezenta hotărâre trebuie să se întemeieze atât pe elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător referitoare la funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru emitent, cât și pe o analiză concretă și precisă a situației individuale a persoanei căutate, **o decizie a CCF prin care se dispune ștergerea anunțului de urmărire internațională referitor la persoana care face obiectul unui mandat european de arestare, din cauza unei încălcări a normelor Interpol referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal, nu poate fi suficientă pentru a justifica refuzul executării acestui mandat de arestare**²⁰.

În măsura în care autoritatea de executare a putut stabili existența unor astfel de deficiențe sistemice sau generalizate²¹, aceasta trebuie, **în cadrul celei de a doua etape**, să aprecieze în mod concret și precis dacă există motive serioase și întemeiate de a crede că persoana căutată va fi expusă, odată predată statului membru emitent, unui risc real de încălcare a dreptului său fundamental la un proces echitabil²².

O decizie a CCF este susceptibilă să se numere printre elementele care pot fi luate în considerare în cadrul acestei a doua etape, fără însă ca autoritatea judiciară de executare să fie ținută de aceasta.

²⁰ A se vedea, în acest sens, Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 123.

²¹ Ibidem, punctul 135.

²² A se vedea, în acest sens, Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 92, și Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 61.

Sintetizând cele de mai sus, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a formulat următorul răspuns la cea de-a treia întrebare preliminară:

➤ Art. 1 alin. (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, coroborat cu art. 47 al doilea para. din Carta drepturilor fundamentale trebuie interpretat în sensul că, într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că predarea sa către statul membru emitent ar conduce la încălcarea dreptului său la un proces echitabil, existența unei decizii a Comisiei de control al fișierelor Interpol (CCF) referitoare la situația acestei persoane nu poate justifica în sine refuzul autorității judiciare de executare de a executa acest mandat de arestare.

➤ În schimb, o asemenea decizie poate să fie luată în considerare de această autoritate judiciară pentru a decide dacă trebuie să refuze executarea mandatului de arestare menționat.

3.4. Aspecte reținute de C.J.U.E. cu privire la cea de-a patra întrebare

Prin intermediul celei de-a patra întrebări, Curtea de Apel Brașov solicită să se stabilească dacă articolul 267 TFUE trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare este obligată să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară înainte de a decide, având în vedere motivele care au determinat autoritatea judiciară de executare a acestui mandat de arestare să refuze executarea acestuia, să retragă sau să mențină mandatul de arestare menționat.

Autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare **nu este obligată să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară înainte de a decide**, în lumina motivelor care au determinat autoritatea judiciară de executare a acestui mandat de arestare să refuze executarea acestuia, să retragă mandatul de arestare menționat, în conformitate cu dreptul Uniunii, sau să îl mențină, **cu excepția cazului în care decizia sa nu este supusă niciunei căi de atac în dreptul intern.**

În această din urmă ipoteză, autoritatea judiciară emitentă **este în principiu obligată să sesizeze Curtea**, în sensul art. 267 al treilea para. TFUE, atunci când se invocă în fața sa o chestiune referitoare la interpretarea dreptului Uniunii. Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții²³, ea nu poate fi exonerată de această obligație decât atunci când constată că problema invocată nu este relevantă sau că dispoziția de drept al Uniunii în cauză a făcut obiectul unei interpretări din partea Curții ori că interpretarea corectă a dreptului Uniunii se impune cu o asemenea evidență încât nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile.

²³ Hotărârea din 6 octombrie 2021, Consorzio Italian Management și Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, punctele 32 și 33, precum și jurisprudența citată.

Sintetizând cele de mai sus, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a formulat următorul răspuns la cea de-a patra întrebare preliminară:

➤ **Art. 267 TFUE trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare nu este obligată să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară înainte de a decide, având în vedere motivele care au determinat autoritatea judiciară de executare a acestui mandat de arestare să refuze executarea acestuia, să retragă mandatul de arestare menționat sau să îl mențină, cu excepția cazului în care decizia pe care va trebui să o adopte nu este supusă niciunei căi de atac în dreptul intern, caz în care este în principiu obligată să sesizeze Curtea.**

3.5. Aspecte reținute de C.J.U.E. cu privire la cea de-a cincea întrebare

Prin intermediul celei de-a cincea întrebări, Curtea de Apel Brașov solicită să se stabilească dacă Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretată în sensul că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare dispune de dreptul de a participa, în calitate de parte, la procedura privind executarea acestui mandat de arestare în fața autorității judiciare de executare.

În această privință, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a constatat că nici art. 15, nici art. 19 din Decizia-cadru 2002/584, menționate de Curtea de Apel Brașov, și nici vreo altă dispoziție a acestei decizii-cadru nu prevăd participarea obligatorie directă a autorității judiciare emitente a unui mandat european de arestare în procedura în fața autorității judiciare de executare referitoare la executarea acestui mandat de arestare. O obligație de a prevedea o astfel de participare nu ar putea fi dedusă nici din principiile recunoașterii reciproce și cooperării loiale.

Deși este cert că Decizia-cadru 2002/584 nu poate fi interpretată în sensul că se opune unei asemenea participări, eventual prevăzută de normele procedurale ale dreptului intern al statului membru de executare, nu este mai puțin adevărat că această decizie-cadru prevede alte mijloace pentru a facilita cooperarea și schimbul de informații necesare între autoritatea judiciară emitentă și autoritatea judiciară de executare.

Astfel, art. 8 alin. (1) din Decizia-cadru 2002/584 enumeră o serie de informații pertinente care trebuie să figureze în mod obligatoriu într-un mandat european de arestare. În plus, potrivit art. 15 alin. (2) din această decizie-cadru, în cazul în care autoritatea judiciară de executare consideră că informațiile comunicate de statul membru emitent sunt insuficiente pentru a-i permite să decidă predarea, ea solicită furnizarea de urgență a informațiilor suplimentare necesare. Pe de altă parte,

potrivit art. 15 alin. (3) din decizia-cadru menționată, autoritatea judiciară emitentă poate, în orice moment, să transmită toate informațiile suplimentare utile autorității judiciare de executare.

În această privință, din jurisprudență²⁴ reiese că, pentru a asigura printre altele că funcționarea mandatului european de arestare nu va fi paralizată, obligația de cooperare loială trebuie să stea la baza dialogului dintre autoritățile judiciare de executare și cele emitente. Din principiul cooperării loiale rezultă printre altele că statele membre se respectă și se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate.

În acest scop, pentru a asigura o cooperare eficientă în materie penală, autoritățile judiciare emitente și de executare trebuie să utilizeze pe deplin instrumentele prevăzute printre altele la art. 8 alin. (1) și la art. 15 din Decizia-cadru 2002/584, astfel încât să favorizeze încrederea reciprocă aflată la baza acestei cooperări²⁵.

Prin urmare, nu se poate considera că participarea autorității judiciare emitente în calitate de parte la procedura în fața autorității judiciare de executare este indispensabilă pentru a asigura respectarea principiilor recunoașterii reciproce și cooperării loiale care stau la baza funcționării mecanismului mandatului european de arestare.

Sintetizând cele de mai sus, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a formulat următorul răspuns la cea de-a cincea întrebare preliminară:

➤ **Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, trebuie interpretată în sensul că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare nu dispune de dreptul de a participa, în calitate de parte, la procedura privind executarea acestui mandat de arestare în fața autorității judiciare de executare.**

3.6. Aspecte reținute de C.J.U.E. cu privire la cea de-a șasea întrebare

A șasea întrebare privește posibilitatea Comisiei Europene de a lua, pe baza sesizării din partea autorității judiciare emitente a unui mandat european de arestare, măsurile pe care le consideră necesare ca urmare a refuzului autorității judiciare de executare de a executa acest mandat de arestare.

²⁴ Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 131, precum și jurisprudența citată.

²⁵ Ibidem, punctul 132, precum și jurisprudența citată.

Cu privire la această întrebare, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a constatat că o astfel de întrebare nu are nicio legătură cu obiectul litigiului aflat pe rolul Curții de Apel Brașov, în care se urmărește să se stabilească dacă mandatul european de arestare emis împotriva lui Paul Philippe al României trebuie să fie retras sau, dimpotrivă, menținut, motiv pentru care a constatat că această întrebare este **inadmisibilă**.

3.7. Aspecte reținute de C.J.U.E. cu privire la cea de-a șaptea întrebare

Prin intermediul celei de-a șaptea întrebări, Curtea de Apel Brașov solicită să se stabilească dacă art. 1 alin. (3) și art. 15 alin. (2) și (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborate cu art. 4 din cartă trebuie interpretate în sensul că, în cadrul examinării condițiilor de detenție din statul membru emitent, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare, *pe de o parte*, întemeindu-se pe elemente privind condițiile de detenție din penitenciarele din statul membru emitent fără să fi solicitat în prealabil autorității judiciare emitente informații suplimentare și, *pe de altă parte*, aplicând un standard mai ridicat în materie de condiții de detenție decât cel garantat la art. 4 menționat.

În acest scop, autoritatea judiciară de executare **trebuie mai întâi să se întemeieze pe elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător** cu privire la condițiile de detenție din cadrul penitenciarelor din statul membru emitent care ar dovedi realitatea unor deficiențe fie sistemice sau generalizate, fie care afectează anumite grupuri de persoane ori chiar anumite centre de detenție. **Aceste elemente pot rezulta printre altele din decizii judiciare internaționale precum hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, din decizii judiciare ale statului membru emitent, precum și din decizii, din rapoarte și din alte documente întocmite de organele Consiliului Europei sau care fac parte din sistemul Organizației Națiunilor Unite**²⁶.

Cu toate acestea, constatarea existenței unui risc real de tratament inuman sau degradant ca urmare a condițiilor generale de detenție în statul membru emitent nu poate conduce în sine la refuzul executării unui mandat european de arestare.

Astfel, simpla existență a unor elemente din care rezultă deficiențe *fie* sistemice sau generalizate, *fie* care afectează anumite grupuri de persoane ori chiar anumite centre de detenție în ceea ce privește condițiile de detenție din statul membru emitent nu implică în mod necesar că, *într-un caz concret*,

²⁶ Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 60 și jurisprudența citată.

persoana în cauză ar fi supusă unui tratament inuman sau degradant în cazul predării sale autorităților acestui stat membru²⁷.

De asemenea, pentru a asigura respectarea art. 4 din cartă **în cazul special al unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare**, autoritatea judiciară de executare **care se confruntă cu** elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător din care rezultă existența unor astfel de deficiențe **este ținută apoi să aprecieze în mod concret și precis dacă în împrejurările speței există motive serioase și temeinice de a crede că, în urma predării sale acestui stat membru, persoana respectivă se va confrunța cu un risc real de a fi supusă în acest stat unui tratament inuman sau degradant**, în sensul articolului menționat, ca urmare a condițiilor în care va fi deținută în statul membru emitent²⁸.

În acest scop, această autoritate trebuie să solicite autorității judiciare din statul membru emitent, în temeiul art. 15 alin. (2) din Decizia-cadru 2002/584, furnizarea de urgență a oricărei informații suplimentare necesare în ceea ce privește condițiile în care urmează să fie deținută persoana în cauză în respectivul stat membru, iar autoritatea judiciară emitentă este ținută să furnizeze aceste informații autorității judiciare de executare²⁹. Această cerere poate să privească și existența în statul membru emitent a unor eventuale proceduri și mecanisme naționale sau internaționale de control al condițiilor de detenție, legate, de exemplu, de vizite în penitenciare, care să permită să se aprecieze starea actuală a condițiilor de detenție în aceste unități³⁰.

Astfel, numai dacă, având în vedere *informațiile furnizate în temeiul art. 15 alin. (2) din Decizia-cadru 2002/584*, precum și orice alte informații de care dispune autoritatea judiciară de executare, această autoritate constată că **în privința persoanei care face obiectul mandatului european de arestare există un risc real de tratament inuman sau degradant în sensul art. 4 din cartă, executarea acestui mandat de arestare trebuie să fie amânată, fără însă a fi abandonată**.

În schimb, în ipoteza în care informațiile primite de autoritatea judiciară de executare de la autoritatea judiciară emitentă **conduc la înlăturarea existenței unui risc real** ca persoana în cauză să facă obiectul unui tratament inuman sau degradant în statul membru emitent, **autoritatea judiciară de executare trebuie să adopte, în termenele stabilite de Decizia-cadru 2002/584, decizia sa privind executarea mandatului european de arestare**³¹.

²⁷ Ibidem, punctul 61 și jurisprudența citată.

²⁸ Ibidem, punctul 62 și jurisprudența citată.

²⁹ Ibidem, punctul 64 și jurisprudența citată.

³⁰ Ibidem, punctul 63 și jurisprudența citată.

³¹ Ibidem, punctele 65 și 66, precum și jurisprudența citată.

Astfel, rezultă că autoritatea judiciară de executare nu poate constata existența unor motive serioase și întemeiate de a crede că, în urma predării sale statului membru emitent, persoana care face obiectul unui mandat european de arestare va fi expusă unui risc real de a fi supusă unui tratament inuman sau degradant, în sensul art. 4 din cartă, fără să fi sesizat în prealabil autoritatea judiciară emitentă, în temeiul art. 15 alin. (2) din Decizia-cadru 2002/584, cu o cerere de informații.

În speță, Curtea de Apel Brașov a arătat că a furnizat informații cu privire la condițiile de detenție a lui Paul Philippe al României în cazul predării sale autorităților române, dar că autoritatea judiciară de executare malteză a refuzat predarea acestuia întemeindu-se pe informații pe care a putut să le consulte pe internet.

Trebuie amintit în această privință că asigurarea furnizată de autoritățile competente ale statului membru emitent că persoana în cauză nu va suferi un tratament inuman sau degradant ca urmare a condițiilor sale concrete și precise de detenție oricare ar fi penitenciarul în care va fi încarcerată în statul membru emitent *este un element pe care autoritatea judiciară de executare nu îl poate ignora*. Astfel, încălcarea unei asemenea asigurări, întrucât aceasta este susceptibilă să fie obligatorie pentru autorul său, ar putea fi invocată împotriva acestuia din urmă în fața instanțelor din statul membru emitent³².

Astfel, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că, atunci când această asigurare a fost dată sau cel puțin aprobată de autoritatea judiciară emitentă, la nevoie, după ce a solicitat asistența autorității centrale sau a uneia dintre autoritățile centrale ale statului membru emitent, autoritatea judiciară de executare, având în vedere încrederea reciprocă care trebuie să existe între autoritățile judiciare ale statelor membre și pe care se întemeiază sistemul mandatului european de arestare, trebuie să se bazeze pe aceasta, cel puțin în absența oricărui element precis care să permită să se considere că condițiile de detenție existente în cadrul unui centru de detenție determinat sunt contrare art. 4 din cartă³³.

Or, din cele prezentate rezultă că autoritatea judiciară de executare nu poate înlătura informațiile furnizate de autoritatea judiciară emitentă numai pe baza unor informații pe care cea dintâi le-ar fi obținut ea însăși din surse accesibile publicului, fără a solicita celei de a doua, în temeiul art. 15 alin. (2) din Decizia-cadru 2002/584, informații și explicații suplimentare.

³² Ibidem, punctul 111.

³³ Ibidem, punctul 112, și Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 68.

În plus, din moment ce Curtea de Apel Brașov arată că autoritatea judiciară de executare malteză a luat în considerare pentru a refuza executarea mandatului european de arestare în discuție în litigiul principal faptul că aprobarea de către instanța de trimitere a unei asigurări precum cea avută în vedere la punctul 115 din prezenta hotărâre era indicată printr-un termen diferit de cel utilizat în versiunea în limba engleză a jurisprudenței în materie, este necesar să se arate că o astfel de aprobare nu necesită utilizarea unui termen sau a unei formule determinate. Este suficient ca din comunicarea adresată de autoritatea judiciară emitentă autorității judiciare de executare să reiasă cu suficientă claritate că cea dintâi a aprobat această asigurare, oricare ar fi termenii concreți utilizați.

De asemenea, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că **simpliciter** nestabilirea a unui „plan exact de executare a pedepsei” sau a unor „criterii precise pentru stabilirea unui anumit regim de executare”, evocată de Curtea de Apel Brașov în cuprinsul celei de-a șaptea întrebări, nu intră în sfera noțiunii de „tratament inuman sau degradant”, în sensul art. 4 din cartă.

Presupunând că stabilirea unui astfel de plan sau a unor astfel de criterii ar fi impusă în statul membru de executare, Curtea a statuat în repetate rânduri că, potrivit principiului încrederii reciproce, statele membre pot fi ținute să prezume respectarea drepturilor fundamentale de către celelalte state membre, așa încât *sunt lipsite de posibilitatea, printre altele, de a pretinde din partea unui alt stat membru un nivel național de protecție a drepturilor fundamentale mai ridicat decât cel asigurat de dreptul Uniunii*³⁴.

Prin urmare, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza predarea persoanei căutate pentru simplul motiv că autoritatea judiciară emitentă nu i-a comunicat un „plan exact de executare a pedepsei” sau „criterii precise pentru stabilirea unui anumit regim de executare”.

Sintetizând cele de mai sus, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a formulat următorul răspuns la cea de-a șaptea întrebare preliminară:

➤ Art. 1 alin. (3) și art. 15 alin. (2) și (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, citite în lumina art. 4 din Carta drepturilor fundamentale și a principiului încrederii reciproce, trebuie interpretate în sensul că, în cadrul examinării condițiilor de detenție din statul membru emitent, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare întemeindu-se pe elemente privind condițiile

³⁴ Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 47 și jurisprudența citată.

de detenție din penitenciarele din statul membru emitent pe care le-a obținut ea însăși și cu privire la care nu a solicitat informații suplimentare autorității judiciare emitente.

➤ **Autoritatea judiciară de executare nu poate aplica un standard mai ridicat în materie de condiții de detenție decât cel garantat la acest art. 4.**

IV. CONCLUZII

Din cele prezentate exhaustiv de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene rezultă în mod clar că instanța de judecată din Franța nu a procedat conform dreptului european în momentul în care a decis să refuze extrădarea persoanei ce făcea obiectul mandatului european de arestare, încălcând mai multe principii directoare ce trebuie să călăuzească statele membre cu ocazia punerii în aplicare a dispozițiilor unionale.

Asemănător celei franceze a procedat și instanța de judecată din Malta, aceasta refuzând extrădarea numai pe baza informațiilor obținute prin intermediul unor surse deschise (online), fără să parcurgă procedurile prevăzute și impuse de dreptul unional, încălcând astfel principiile încrederii reciproce și cooperării loiale ce trebuie să stea la baza relațiilor dintre statele membre.

Astfel, prin intermediul mecanismului privind întrebările preliminare, Curtea de Apel Brașov a adresat Curții de Justiție a Uniunii Europene mai multe întrebări, fiecare cuprinzând o multitudine de aspecte de analizat și interpretat de către instanța europeană, iar cu această ocazie, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a efectuat o amplă analiză a dreptului unional, stabilind noi linii directoare în materia executării mandatului european de arestare, dar a și confirmat și dezvoltat jurisprudența acumulată pe parcursul anilor cu privire la anumite principii ale dreptului unional.

Având în vedere toate aspectele prezentate, considerăm salutară hotărârea instanței europene, aceasta aducând claritate, previzibilitate și predictibilitate în interpretarea și aplicarea dreptului unional în materia executării mandatelor europene de arestare.